

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Jõhvi Vallavalitsus
johvi@johvi.ee
Kooli tn 2, Jõhvi
41595, Ida-Viru maakond

08.08.2024 nr 5.1-3/12815-6

ETTEKIRJUTUS

Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 75¹ lõike 4 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 04.06.2024 käskkirja nr 73 alusel, arvestades menetluse käigus kogutud tõendeid ja välja selgitatud asjaolusid, teeb Sotsiaalkindlustusameti õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse peaspetsialist Merlin Veinberg Jõhvi Vallavalitsusele, registrikood 75033483, asukoht Kooli tn 2, Jõhvi linn, Jõhvi vald, 41595, Ida-Viru maakond, ettekirjutuse järgmise kohustusega:

Resolutsioon:

Tagada, et Jõhvi Vallavalitsuses töötavad lastekaitsetöötajad, kes vastavad lastekaitseaduses sätestatud nõuetele.

Jõhvi Vallavalitsuse kolmel lastekaitsetöötajal puudub sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Lastekaitsetöötajad ei ole kutset omandanud lastekaitseaduses sätestatud tähtaja jooksul.

Õiguslik alus: Lastekaitseadus (LasteKS) § 19 lõige 2, mille kohaselt peab lastekaitsetöötaja hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutset spetsialiseerumisega lastekaitsele.

Täitmise tähtaeg: 31.12.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 1500 eurot.

Kui ettekirjutuse adressaat jätab ettekirjutuse määratud tähtajaks täitmata, tuleb sunniraha tasuda Rahandusministeeriumi arvelduskontole SEB Pank EE891010220034796011 või Swedbank EE932200221023778606, maksekorralduse viitenumber on 2800048574 ja selgituses märkida sunniraha määranud asutuse nimi, ettekirjutuse number ja sõna "sunniraha".

Ettekirjutuse täitmisest või sunniraha tasumisest palume informeerida Sotsiaalkindlustusametit kirjalikult postiaadressil Paldiski mnt 80, 15092 Tallinn või digitaalselt allkirjastatud dokumendina elektronposti aadressil info@sotsiaalkindlustusamet.ee või merlin.veinberg@sotsiaalkindlustusamet.ee 10 päeva jooksul arvates ettekirjutuses määratud täitmise tähtajast.

Vabatahtlikult tähtajaks sunniraha tasumata jätmise puhul nõutakse sunniraha sisse asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 15 lõike 1 kohaselt täitemenetluse seadustikus sätestatud korras nagu kohtuotsusest tulenev rahaline nõue. Seega lisandub sunnirahale selle vabatahtliku tähtaegse mittetasumise korral kohtutäituri tasu. Sunniraha tasumine ei võta

adressaadilt kohustust ettekirjutus täita ning täitmata kohustuste eest võib sunniraha rakendada korduvalt.

Vaidlustamisviide

Juhul kui haldusakti adressaat leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on tal õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile või kaebus halduskohtule 30 päeva jooksul arvates päevast, millal vaide või kaebuse esitaja vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

Menetluskäik ja põhjendused

Sotsiaalkindlustusamet algatas 19.04.2024 järelevalvemenetluse Jõhvi Vallavalitsuse lastekaitsetöö üle. Järelevalve teostamisel kontrolliti lastekaitsetöö korraldamise ja lastekaitse juhtumite menetlemise vastavust õigusaktidele ning abivajava lapse juhtumite seotud andmete kandmist sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse (STAR).

Järelevalve käigus tuvastati, et Jõhvi Vallavalitsus ei ole täitnud kõiki LasteKSis sätestatud nõudeid ja kohustusi. Järelevalve tulemused on kirjeldatud järelevalve 22.07.2024 aktis nr 5.1-3/12815-3.

Eesti Vabariigi põhiseadusest tulenevalt otsustavad ja korraldavad kõiki kohaliku elu küsimusi kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. Kohalikule omavalitsusele võib panna kohustusi ainult seaduse alusel või kokkuleppel kohaliku omavalitsusega. Riik on kohalikule omavalitsusele pannud LasteKSiga kohustused ja ülesanded laste õiguste ja heaolu tagamisel ning lastekaitse korraldamisel, võttes arvesse sihtrühma haavatavust. Kohalik omavalitsus on esimene asutus, kellele poole on lastel või abivajavate laste vanematel võimalus pöörduda ning abi saada. Kui kohalik omavalitsus ei taga talle seadusega pandud kohustuste täitmist, jäävad abivajavad või hädaohus olevad lapsed ilma abita ning pikemas perspektiivis mõjutab see oluliselt nende kasvamist täisväärtuslikeks ühiskonna liikmeteks. Kohaliku omavalitsuse üks põhimõtteid on seaduste järgimine oma ülesannete ja kohustuste täitmisel.

Jõhvi Vallavalitsusel on esmane vastutus tagada LasteKS § 17 ülesannete täitmiseks vajalikud lastekaitsetöötajad (s.o lapse õiguste ja heaolu tagamise ülesandeid täitvad ametnikud), kes muuhulgas peavad vastama ka seaduses sätestatud nõuetele. LasteKS §-des 19-20 on kehtestatud nõuded lastekaitsetöötajate hariduse ja pädevuse ning lastega töötamise piirangute osas.

Lastekaitsetöötajate profiil ja pädevusvaldkond on laiapõhjaline – mis teadmiste ja oskuste valdkondi see täpsemalt sisaldab, on võimalik tuvastada pädevus- ehk kompetentsiraamistike abil. Kutse omandamine aitab lastekaitsetöötajal enda tööd analüüsida, tööalasel arendada ning saada selgust olemasolevate ja arendamist vajavate oskuste vahel. Nõutavad kutsekompetentsid (teadmised, oskused, kogemused ja hoiakud) vastavad sotsiaaltöötaja kutsestandardile. Kutse omamine kinnitab lastekaitsetöötaja pädevust ning vastavust seaduses kehtestatud nõuetele.

LasteKS § 19 jõustus pärast nelja-aastast ooteaega 01.01.2020 ja käsitleb lastekaitsetöötajale esitatavaid haridusnõudeid ja kutse omandamise kohustust. Kehtiva LasteKS § 19 lõike 1 kohaselt peab lastekaitsetöötajal olema erialane ettevalmistus ja kõrgharidus ning § 19 lõike 2 kohaselt peab lastekaitsetöötaja hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Lastekaitsetöötajale esitatavad nõuded ja nende rakendamine sätestati LasteKSis seaduse jõustumisel 01.01.2016 ning Jõhvi Vallavalitsus pidi nimetatud nõuetest olema teadlik sellest ajast arvates.

Jõhvi Vallavalitsuses töötavad lastekaitsetöötajatena Ene Eljas (alates 12.01.2006), Külli Veidemann (alates 29.09.2021) ja Pille Rüütel (alates 04.09.2006). Jõhvi Vallavalitsuse lastekaitse spetsialistid Ene Eljas ja Pille Rütli pidid kutse omandama hiljemalt 01.01.2022 ja Külli Veidemannil hiljemalt 29.09.2023. Kuna lastekaitsetöötajad ei ole omandanud nimetatud

kuupäevadeks sotsiaaltöötaja kutset spetsialiseerumisega lastekaitsele, siis ei vasta nad lastekaitsetöötajale esitatud nõuetele.

Sotsiaalkindlustusamet ei saa teha järeleandmist seaduses sätestatud nõuete kontrollimisel. Ettekirjutuse täitmise eesmärgiks on tingimuste loomine lastekaitsetöö tegemiseks Jõhvi vallas, et tagada lastekaitseseaduses sätestatud ülesannete täitmine nõuetele vastavate lastekaitsetöötajatega, mis on oluline laste õiguste ja heaolu tagamisel.

Samuti ei ole Jõhvi Vallavalitsus täitnud lastekaitsetöötaja töötamise piirangutest kinnipidamise regulaarset kontrollikohustust. Nimetatud kohustuse eesmärk on kaitsta laste isikupuutumast, tagada nende julgeolek ja välistada lastele ohtu kujutavate isikute töötamine lastekaitsetöötajana ning lapsega töötamise sobivuse kontrollimehhanismi tõhustamine.

Lähtudes eeltoodust ja järelevalvemenetluse käigus tuvastatud asjaoludest, on ettekirjutuse ja sunniraha hoiatuse tegemine põhjendatud. Ettekirjutuse tähtaeg ja sunniraha määramise hoiatus on konkreetsel juhul proportsionaalne ja nõuetele vastavate lastekaitsetöötajate tagamiseks vähem koormavad abinõud puuduvad.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 andis Sotsiaalkindlustusamet võimaluse enne ettekirjutuse tegemist Jõhvi Vallavalitsusel esitada oma arvamus ja vastuväited kavandatava ettekirjutuse kohta (26.07.2024 kiri nr 5.1-3/12815-4).

Jõhvi Vallavalitsus edastas 01.08.2024 vastuse nr 2-6.3/1736-4, milles nõustub haldusaktiga ning esitas tõendid, et on 30.07.2024 kontrollinud lastekaitsetöötajate vastavust LasteKS § 20 lõigetele 1–2. Arvestades, et Jõhvi Vallavalitsus on järelevalvemenetluse käigus täitnud LasteKS § 20 lõikes 3 sätestatud kohustuse, jätab Sotsiaalkindlustusamet nimetatud nõude täitmiseks ettekirjutuse ja sunniraha hoiatuse tegemata.

Sotsiaalkindlustusamet juhib Jõhvi Vallavalitsuse tähelepanu, et lapsega töötamist võimaldav isik on kohustatud kontrollima LasteKS § 20 lõigetes 1–2 sätestatud piirangutest kinnipidamist isiku töölevõtmisel ning edaspidi vähemalt kord 12 kuu jooksul, kui teavitust isiku karistusandmete muutumise kohta ei edastata automaatselt. Lapsega töötava isikuna tööle või teenistusse võtmine või muul viisil lastega tegutsemise võimaldamine, kui sellel isikul on seadusega keelatud lapsega töötamine, samuti selleks kohustatud isiku poolt süstemaatiliselt lastekaitsetöötaja või lapsega töötava või vastavale kohale kandideeriva isiku lastekaitseseaduse §-s 20 sätestatud nõuetele vastavuse kontrolli tegemata jätmine on karistatav karistusseadustiku § 179¹ alusel.

(allkirjastatud digitaalselt)
Merlin Veinberg
järelevalve peaspetsialist